

CRISISPLAN - SAMENVATTING

MAATREGELEN ALS DE FINANCIËLE POSITIE IN GEVAAR IS

1 juli 2015

Inleiding

Dit crisisplan beschrijft wat het Algemeen Bestuur gaat doen als het Pensioenfonds in een crisissituatie terecht komt of dreigt te komen. Dit is nodig om goed voorbereid te zijn op een dergelijke situatie. De maatregelen in het plan kunnen gevolgen hebben voor uw pensioen. Daarom informeren wij u over ons crisisplan.

Waarom een crisisplan?

Als een pensioenfonds een herstelplan heeft, dan is dat gericht op herstel uit een bestaande crisis. Het crisisplan is wat anders. Met het crisisplan bereidt het Fonds zich voor op de toekomst: hoe gaan we dan om met crisissituaties? Voor Philips Pensioenfonds: welke maatregelen neemt het Algemeen Bestuur dan?

Het crisisplan is een richtlijn en is opgenomen in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota. Of het Algemeen Bestuur de in het crisisplan beschreven maatregelen uitvoert, hangt af van de omstandigheden van het moment. Als het Algemeen Bestuur een maatregel neemt, dan wordt op evenwichtige wijze met alle belangen rekening gehouden.

De actualiteit van het crisisplan wordt periodiek beoordeeld. Hierbij kunnen onder andere de hierna genoemde dekkingsgraadniveaus, die aangeven of het Fonds zich in een gevarezone of een crisissituatie bevindt, worden aangepast.

Wat is een crisissituatie?

Het staat pensioenfondsen vrij in hun crisisplan zelf aan te geven wat zij verstaan onder een crisissituatie. Philips Pensioenfonds vindt dat er sprake is van een crisissituatie als de dekkingsgraad lager is dan 100%. In die situatie komt een van de belangrijkste doelstellingen van Philips Pensioenfonds, het veilig stellen van de nominale pensioenen van zijn deelnemers, in gevaar. Met de nominale pensioenen bedoelen we de opgebouwde pensioenen waarbij we geen rekening houden met verhoging van de pensioenen door indexatie in de toekomst. Het Fonds kan in het geval van een crisissituatie overgaan tot het doorvoeren van een verlaging van de pensioenen en pensioenaanspraken.

Het Fonds probeert de pensioenen jaarlijks te indexeren. Die doelstelling is ook nog in gevaar als het Fonds zich in de gevarenzone bevindt. Dat is het geval bij een dekkingsgraad tussen de 100% en 123%. Deze gevarenzone wordt door het Fonds verdeeld in een 'hoog gevaar' en een 'laag gevaar'-zone.

Om te bepalen of het Fonds zich bevindt in een gevarenzone of een crisissituatie, wordt gekeken naar de dekkingsgraad. We onderscheiden vier verschillende zones waarin de financiële positie van het Fonds zich in kan bevinden:

1. Gezonde dekkingsgraad ($\geq 123\%$)

Bij een dekkingsgraad hoger dan 123% spreekt het Fonds van een gezonde dekkingsgraad. Er is voldoende vermogen aanwezig om in de toekomst volgens het principe van toekomstbestendig indexeren volledige indexatie te kunnen toekennen.

2. Gevarenzone: laag gevaar (116%-123%)

Indien de dekkingsgraad lager is dan 123%, maar hoger dan 116%, spreekt het Fonds van een gevarenzone 'laag gevaar'. Het vermogen van het Fonds is dan nog altijd groter dan de waarde van de verplichtingen. Het Algemeen Bestuur kent dan geen volledige indexatie toe.

3. Gevarenzone: hoog gevaar (100%-116%)

Indien de dekkingsgraad lager is dan 116%, maar hoger dan 100%, spreekt het Fonds van een gevarenzone 'hoog gevaar'. Het vermogen van het Fonds is dan nog altijd groter dan de waarde van de verplichtingen. Het Algemeen Bestuur kent dan geen indexatie toe. Bij een dekkingsgraad lager dan 110% is dat overigens wettelijk ook niet toegestaan.

4. Crisissituatie ($< 100\%$)

Is de dekkingsgraad lager dan 100%? Dan zijn er geen buffers meer. In dat geval spreekt het Fonds van een crisissituatie. Het Fonds kan dan overgaan tot het verlagen van de pensioenen en pensioenaanspraken.

Welke maatregelen zijn al opgenomen in het beleid van het Fonds?

Het crisisplan is gericht op hoe in de toekomst om te gaan met crisissituaties. Centraal staan de maatregelen die het Algemeen Bestuur kan nemen in een crisissituatie. Ook het bestaande beleid is hierbij relevant:

- Als de premie die door de onderneming wordt betaald niet voldoende blijkt te zijn om het opbouwpercentage van 1,85% te financieren, worden middelen onttrokken uit de 'premiereserve'. Indien de premiereserve niet toereikend is, wordt op grond van het huidige beleid het opbouwpercentage verlaagd.
- Indexatiebeleid: voor het toekennen van verhoging van de pensioenen door indexatie wordt een staffel gehanteerd.
- Voor het verlagen van de pensioenen zijn vooraf vastgestelde uitgangspunten leidend.
- Los van voorgaande is sprake van een onvoorwaardelijke verlaging van de pensioenen als de beleidsdekkingsgraad vijf jaar lang beneden de minimaal vereiste dekkingsgraad ligt.
- Het bestaande beleggingsbeleid heeft een gewicht van 60% in vastrentende waarden. Deze vastrentende waarden bestaan voor het merendeel uit obligaties met een vergelijkbare rentegevoeligheid als de pensioenverplichtingen. Hiermee wordt een evenwicht gezocht tussen het beperken van neerwaarts risico en het behoud van voldoende herstelkracht bij een lage beleidsdekkingsgraad.

Welke maatregelen kunnen in een crisissituatie worden genomen?

In een crisissituatie worden de volgende maatregelen overwogen:

- **Geen indexatie**
De actuele dekkingsgraad daalt ongeveer evenveel als het percentage dat aan indexatie wordt toegekend. Door niet of beperkt te indexeren, wordt dus een relatief sterke daling van de actuele dekkingsgraad vermeden. In die zin is het beperken van de indexatie een effectief instrument.

- **Aanpassen van het beleggingsbeleid**
Het Algemeen Bestuur heeft de bevoegdheid om het beleggingsbeleid van het Fonds te wijzigen. Als het Fonds in een herstelsituatie zit, moeten wijzigingen in het beleggingsbeleid die het risico verhogen worden voorgelegd aan de toezichthouder.

Door het wijzigen van het beleggingsbeleid kunnen de herstelkracht en/of het risicoprofiel van het Fonds worden aangepast.

- **Verlagen van pensioenen**

Bij het verlagen van pensioenen worden de pensioenen van de pensioenopbouwers en de pensioenontvangers en premievrije polishouders met hetzelfde percentage verlaagd.

- **Verlagen opbouwpercentage (bij gelijkblijvende premie)**

Per 1 januari 2014 is een vernieuwde pensioenregeling van kracht. Deze regeling heeft het karakter van een collectieve beschikbare premieregeling. Dat betekent dat de werkgever jaarlijks een vast premiepercentage afdraagt aan het Fonds. Hierdoor is de premie niet langer een sturingsmiddel.

Het opbouwpercentage wordt op grond van het huidige beleid verlaagd als de feitelijke premie niet voldoende is om de opbouw van 1,85% te financieren en er daarnaast onvoldoende vermogen in de premiereserve aanwezig is om de opbouw van 1,85% te kunnen financieren.

De maatregelen kunnen de verschillende belangengroepen raken. Bij de daadwerkelijke besluitvorming wordt altijd rekening gehouden met de omstandigheden van het moment. Het Algemeen Bestuur weegt hierbij de belangen van alle bij het Fonds betrokken belanghebbenden op evenwichtige wijze.

≥ 123% Gezonde dekkingsgraad	<ul style="list-style-type: none"> • Volledige indexatie mogelijk • Boven 123% tevens inhaalindexatie en ongedaan maken van pensioenverlagingen
116% - 123% Gevarenzone: laag gevaar	<ul style="list-style-type: none"> • Verhoging van uw pensioen door indexatie is in gevaar • Geen volledige verhoging van uw pensioen door indexatie
100% - 116% Gevarenzone: hoog gevaar	<ul style="list-style-type: none"> • Geen verhoging van uw pensioen door indexatie
< 100% Crisissituatie	<ul style="list-style-type: none"> • Nominale pensioenen zijn in gevaar • Verlaging van pensioenen

Ongedaan maken van eventuele verlagingen en inhalen van gemiste indexatie

Het is de bedoeling dat, vanuit een gevarezone of een crisissituatie, de dekkingsgraad van het Fonds weer herstelt. Is de situatie van het Fonds weer financieel gezond? Dan kan het ongedaan maken van eventuele pensioenverlagingen en/of het inhalen van gemiste indexatie/opbouw bekeken worden. Het Fonds is financieel weer gezond, als de indexatie over de (verlaagde) pensioenen weer volledig kan worden toegekend en ook voor de toekomst veilig is gesteld. Dan is het herstel van eventuele verlaging van pensioenen en/of het inhalen van gemiste indexatie/opbouw pas aan de orde.

Hoe wordt u geïnformeerd over maatregelen uit het crisisplan?

Elk kwartaal wordt u via de website over de financiële positie van Philips Pensioenfonds geïnformeerd. Gaat het Algemeen Bestuur over tot (één van) de maatregelen zoals aangegeven in dit crisisplan? Dan wordt bekeken wat de beste manier is om u hierover te informeren. Dit hangt af van de maatregel die genomen wordt.

Wordt uw pensioen direct geraakt door een genomen maatregel? Dan wordt u persoonlijk geïnformeerd over de getroffen maatregel en wat het gevolg van de maatregel is voor u.